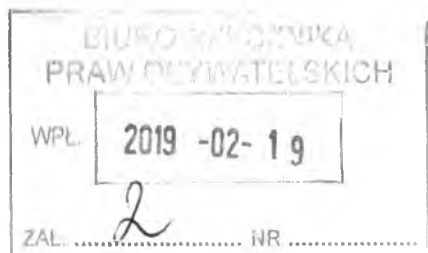

KOMENDA GŁÓWNA
STRAŻY GRANICZNEJ
ZARZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW
KG-CU-IV.4225.5.2019

Warszawa, dnia 11 lutego 2019 r.

Pan Przemysław Kazimirski
Dyrektora Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

dotyczy: zaleceń po wizytacji strzeżonego ośrodka dla cudzoziemców.

Szanowny Panie Dyrektorze,

nawiązując do otrzymanego przez Zarząd do Spraw Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej pisma Krajowego Mechanizmu Prewencji Biura Rzecznika Praw Obywatelskich o nr. KMP.572.2.2018.MZ z dnia 18 grudnia 2018 roku przekazującego raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Lesznowoli, poniżej przesyłam stanowisko Zarządu odnoszące się do zaleceń przedstawicieli w/w instytucji.

Na wstępie pragnę podziękować Panu Dyrektorowi za przedstawienie szczegółowego oraz rzetelnego dokumentu. Pragnę zapewnić, że Państwa obserwacje, jak również skrupulatność w kwestii badania potrzeb cudzoziemców przebywających w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców stanowi dla Straży Granicznej ważny i cenny materiał dla procesu zarządzania detencją.

Odnosząc się do zaleceń przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Lesznowoli w kwestii świadczeń psychologicznych na rzecz cudzoziemców przebywających w ośrodku informuje, że Straż Graniczna stale dąży do podnoszenia jakości oraz ilości świadczeń medycznych w powyższym zakresie. W 2018 roku Straż Graniczna - na potrzeby Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Lesznowoli - dwukrotnie prowadziła rozpoznanie rynku usług w zakresie konsultacji psychiatrycznych dla cudzoziemców. O ile w pierwszym postępowaniu udało się nawiązać współpracę z lekarzem (na okres wyłącznie 6 miesięcy), to w drugim postępowaniu nie uzyskano oferty spełniającej wymogi udziału w postępowaniu. Nadmieniam, że w 2019 roku podjęto kolejną próbę pozyskania specjalisty poprzez ogłoszenie zamówienia na tę usługę.

Dodatkowo pragnę poinformować, że podjęte zostały działania ukierunkowane na umożliwienie cudzoziemcom odbywania regularnych spotkań z psychologiem, bez konieczności zgłaszania takiej chęci personelowi strzeżonego ośrodka dla cudzoziemców celem ustalenia terminu spotkania.

W kwestii zgłoszonych przez Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur uwag co do pomieszczenia, w którym realizowane są spotkania cudzoziemców z psychologiem informuje, że w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Lesznowoli jest pomieszczenie dedykowane

do prowadzenia przedmiotowych konsultacji i niedopuszczalnym jest aby tego rodzaju spotkania były realizowane w pokoju widzeń. Informuję, że w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Lesznowoli – po konsultacji z kierownictwem ośrodka oraz zatrudnionym psychologiem - nie odnotowano przypadków prowadzenia konsultacji psychologicznych i psychiatrycznych w pokoju widzeń. Dodam, że pokoje widzeń przeznaczone są m.in. na spotkania cudzoziemców z przedstawicielami organizacji pozarządowych świadczących pomoc cudzoziemcom, natomiast nie odnotowano przypadków zgłoszenie przez te organizacje chęci spotkania z cudzoziemcami celem świadczenia usług psychiatrycznych i psychologicznych. W przypadku gdy wizyta w ośrodku nie ma charakteru świadczenia usług medycznych, widzenia te, co do zasady, odbywają się w tzw. pokoju widzeń.

Co do zakwestionowanego pod względem zapewnienia poufności oraz izolacji akustycznej pomieszczenia dedykowanego na spotkania z psychologiem informuję, że w obiegu prawnym brak jest norm określających standardy wyposażenia tego typu pomieszczeń, w szczególności co do izolacji akustycznej. Niemniej jednak pragnę poinformować, że Straż Graniczna podejmie działania zmierzające do doposażenia pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia konsultacji psychologicznych i psychiatrycznych we wszystkich strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców.

Mając na uwadze zgłoszone uwagi związane z infrastrukturą ośrodka informuję, że kwestia wyposażenia pokoi w rolety jest działaniem zaplanowanym na rok 2019. Odnosząc się do uwag związanych z zorganizowaniem palarni w obydwu budynkach mieszkalnych, jak również organizacją drugiej sali z dostępem do komputerów, pragnę poinformować, że zasygnalizowane trudności zostały usunięte już w 2018 roku.

Ponadto odnosząc się do zasygnalizowanych w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Lesznowoli problemów systemowych, które zostały szeroko omówione w pkt. 5.1.a oraz 5.1.b., w załączeniu przesyłam szczegółowe wyjaśnienia oraz odniesienie się do przedmiotowych problemów.

Odnosząc się do całości materiału przedstawionego przez Krajowy Mechanizm Prewencji Biura Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego przeprowadzonej wizyty w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Lesznowoli pragnę zapewnić, że Straż Graniczna jest otwarta na każde sugestie dotyczące obszaru detencji oraz wszelkie propozycje mające na celu podniesienie jakości zarządzania detencją.

Z poważaniem
DYREKTOR
Zarządu do Spraw Cudzoziemców
Komandy Głównej Straży Granicznej
pik SG Andrzej JAKUBASZEK

Załącznik 1 na 2 ss. - Kserokopia pisma Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej w Warszawie dotyczącego ustosunkowania się do raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur Rzecznika Praw Obywatelskich.

Zastępca Komendanta
Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. Powstania Warszawskiego
w Warszawie

Warszawa, dnia 18 stycznia 2019 r.

Fax / NN - CU / 10 / 19

2019 -01- 18

Pan płk SG Andrzej Jakubaszek

Dyrektor
Zarządu do Spraw Cudzoziemców
Komendy Głównej Straży Granicznej
w Warszawie

Dotyczy: Raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur Biura Rzecznika Praw Obywatelskich z wizytacji Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Lesznowoli.

w odpowiedzi na pismo KG-CU-IV.0914.1.2019 z dnia 11.01.2019 r. dotyczące ustosunkowania się do otrzymanego raportu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur Biura Rzecznika Praw Obywatelskich z wizytacji w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Lesznowoli poniżej przedstawiam odniesienia do wskazanych w raporcie problemów systemowych wymienionych w pkt 5.1.a oraz pkt 5.1.b.

1. Pkt 5.1. a Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur

W trakcie badania wstępnego cudzoziemca w dniu 23 kwietnia 2018 r. pielęgniarka zanotowała w książce zdrowia słabą znajomość języka angielskiego. W trakcie kolejnych konsultacji lekarskich pacjent swobodnie porozumiewał się w tym języku i personel nie miał trudności w kontakcie z nim. Konsultacja psychologiczna w dniu 20 maja 2018 r. przeprowadzona była w języku angielskim (bez udziału tłumacza ponieważ psycholog zatrudniony w Służbie Zdrowia posługuje się językiem angielskim). Również w trakcie tej konsultacji porozumiewanie się w języku angielskim nie stanowiło bariery o czym świadczyć może fakt, że udało się przeprowadzić pełny wywiad psychologiczny i uzyskać potrzebne informacje od pacjenta. Kolejnym etapem procesu diagnostycznego była konsultacja psychiatryczna (z udziałem tłumacza języka angielskiego), w trakcie której pacjent nagle zadeklarował, że nie rozumie zadawanych pytań. Sytuacje, w których cudzoziemiec, niejednokrotnie po kilku miesiącach spędzonych w ośrodku, deklaruje, że nie rozumie języka, w którym wcześniej bezproblemowo komunikował się z nim personel medyczny, mają miejsce stosunkowo często. Z tego powodu, w trakcie wizyty wstępnej, pielęgniarka lub lekarz odnotowują swoją subiektywną ocenę znajomości języka, aby móc ją porównać z ewentualnymi deklaracjami pacjenta w przyszłości. W opisywanym przypadku znajomość języka angielskiego przez cudzoziemca była wystarczająca do prawidłowego udzielania mu świadczeń przez okres niespełna miesiąca.

Jednocześnie chciałbym wyraźnie podkreślić, że tłumaczenie konsultacji lekarskich przez innego cudzoziemca umieszczonego w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców jest praktyką stosowaną jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy niemożliwe jest zorganizowanie profesjonalnego tłumaczenia. Przykładem mogą być świadczenia udzielane w Izbie Przyjęć Powiatowego Centrum Medycznego w Grójcu, do której pacjenci umieszczeni w Strzeżonym

Ośrodki dla Cudzoziemców trafiają w trybie pilnym, najczęściej transportowani przez zespoły ratownictwa medycznego. W powyższych sytuacjach kierując się dobrem pacjenta, chcąc zapewnić skuteczne świadczenia medyczne w możliwie najkrótszym czasie stosuje się powyższe rozwiązanie.

a. Pkt 5.1. b Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur

Zgodnie z oświadczeniem personelu medycznego Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Lesznowoli, pacjent umówiony na konsultację psychologiczną w dniu 25 marca 2018 r., został poinformowany o tym, że odbędzie się ona w obecności tłumacza języka rosyjskiego. Informacja ta nie znalazła się w dokumentacji medycznej, ponieważ nie sposób jest utrwalac pełny przebieg wszystkich rozmów z pacjentami. Pragnę jednak zaznaczyć, że informowanie pacjentów o kolejnych planowanych badaniach czy wizytach, bez względu na miejsce ich realizacji, jest standardową praktyką, a jej celem jest uzyskanie zgody lub ewentualnej informacji o odmowie skorzystania z świadczeń medycznych z odpowiednim wyprzedzeniem. Znaczna liczba odwoływanych wizyt w podmiotach zewnętrznych skutkuje odmowami przyjęcia pacjentów ze strony tych placówek w przyszłości. Zgodnie z przyjętym modelem współpracy między lekarzami, personelem pielęgniarskim, psychologiem i psychiatrą, na wzór rozwiązań stosowanych w lecznictwie zamkniętym, diagnostyka na wniosek lekarza sprawującego opiekę nad cudzoziemcami rozpoczyna się od przeprowadzenia konsultacji psychologicznej. W trakcie wizyty przeprowadzany jest szczegółowy wywiad, obserwacja, i jeśli istnieje taka możliwość wykorzystywane są testy psychologiczne. Po opracowaniu notatki z konsultacji psychologicznej zapoznaje się z nią lekarz psychiatra i przeprowadza badanie własne. Jeżeli zachodzi taka potrzeba obaj specjaliści spotykają się i omawiają wspólnie uzyskane dane medyczne w celu zaplanowania optymalnej procedury leczenia i terapii. W przypadku, gdy pacjent odmawia udziału w konsultacji psychologicznej procedura jest przerywana i konsultacja psychiatryczna zostaje odwołana. A więc w opisywanym przypadku pacjent nie czekał 4 tygodni na konsultację psychiatryczną, została ona anulowana. Pragnę zaznaczyć, że sytuacje, w których pacjenci odmawiają udziału w badaniu lub konsultacji, mimo, że byli wcześniej informowani o jej celu i terminie, zdarzają się stosunkowo często. Niejednokrotnie pacjenci odmawiają skorzystania z świadczenia zanim wyjadą z Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców lub tuż przed wejściem do placówki medycznej. W związku z powyższym odmowa nie jest związana z osobą udzielającą świadczeń. Personel medyczny w Strzeżonym Ośrodku dla cudzoziemców ma pełną świadomość jak delikatną materią jest ludzka psychika, traumatyczne przeżycia i doświadczenia pacjenta. Uwzględniając jednak położenie Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Lesznowoli z dala od ośrodków naukowych i medycznych zorganizowanie udziału tłumaczy, psychologów, psychiatrów różnej płci o różnych kwalifikacjach jest niezwykle trudne a niejednokrotnie niemożliwe.

18 STY. 2019

Wyk. w 1 egz.
Wyk. B. Lotys SZ
Sporz. K. Mendel WdSC
Tel. 660 3413
Data: 16.01.2019 r.

FAX NR-LU/53/11/KM/13